

Rick van der Ploeg in het Veem

Tapdansen op klompen

Hoe maak je het als kunstenaar een staatssecretaris met een dikke subsidiebuidel naar de zin?

Een staatssecretaris van Cultuur heeft het zo slecht nog niet. Terwijl zijn collega van Verkeer en Waterstaat op deze winderige en natte zondagmiddag misschien in Oost-Groningen een weg moet openen, die van Financiën in een rokerige congreszaal zat te luisteren naar ellenlange betogen over pakweg de euro in 2010, werd Rick van der Ploeg onthaald door het Veem, een bedrijfsverzamelgebouw aan de Amsterdamse IJ-oever, dat plaats biedt aan tachtig kunstenaars en kleine ondernemers, variërend van een loodzetter tot een theater en van een galerie tot een restaurant.

Het zou een genoeglijke middag worden, al was het de weken daarvoor behoorlijk onrustig geweest in het Veem. Want hoe maak je het een staatssecretaris die toch aardig wat subsidiegeld heeft te verdelen, en ook nog als behoorlijk eigengereid bekend staat, naar de zin? Niet voor niets heeft Van der Ploeg al de halve kunstwereld tegen zich in het harnas gejaagd. 'Lijk-

bleek' en 'bloednervus' waren de Amsterdamse theaters geworden van zijn kunstenaarplan, vertelde de directeur van het Veemtheater later. Van woorden als 'cultureel ondernemerschap', 'marktwerking' en 'multi-culturele diversiteit', waarmee Van der Ploeg de kunstinstellingen om de oren sloeg, moesten ze daar niets hebben.

Na enig overleg – wie gaat wat zeggen, wanneer, welke ateliers moesten worden bezocht, welke zeker niet – werd besloten de middag te beginnen met een rondleiding door het vier voetbalvelden grote gebouw, dat in 1981 was gekraakt maar inmiddels een pand was waarmee je voor de dag kon komen. Het was ooit eigendom van de firma Pakhoed, wat trof want Van der Ploeg bleek jarenlang commissaris bij deze multinational te zijn geweest. Zo was er meer dat de staatssecretaris aansprak. In een stad waar het kunstenaarsbod steeds schraler wordt en waar de kunstenaars worden weggejaagd door gebrek aan geschikte ruimten en aan een stimulerend klimaat, vormt het Veem een welkome uitzondering. Een powerhouse noemde hij het, en je zag de

Vemers glimmen.

Na de rondleiding had het theater een programma in elkaar gedraaid, met in het achterhoofd Van der Ploegs wens dat kunst geen bindmiddel was, zoals de oude sociaal-democraten dat graag zagen, maar juist moest confronteren en prikkelen – 'de kop op scherp zetten', zoals de staatssecretaris het zelf zei. Dus was er een tapdanser op klompen, een buikdanser met een zweriger snor, en een stuk uit *Hamlet*, voorgedragen door Aad, het mongoloïde theaterdier. Breed en divers was het, toegesneden op Zijn wensen. En na afloop waren er cadeautjes.

Het was een geslaagde middag geweest. "En wat zei de staatssecretaris tegen je? Vond-ie je werk mooi?" gonsde het nog lang na in de brede gangen. "Och, ik geloof het wel," antwoordde een kunstenaar. "Maar dit is nu al de vierde staatssecretaris met wie ik te maken heb, allen zo met hun eigen plannen en ideeën over cultuurbeleid. Ik heb ze allemaal overleefd, dus Van der Ploeg overleef ik ook wel. Het is toch dat verhaal van die honden die blaffen, terwijl de karavaan gewoon verder trekt." GH

Ongehoord

Het NIOD (Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie) doet voor spek en bonen mee. Dit geluid klonk meteen na het verschijnen van het VN-onderzoek naar de val van Srebrenica. Want het NIOD was toch ook bezig met een diepgaand onderzoek? Waar blijft dat in godsnaam? NIOD-directeur Hans Blom is een weekje weg, woordvoerder David Barnouw wil wel antwoorden.

Paul Rosenmöller noemde het beschamend dat de VN eerder is.

"Wij zijn uitgebreider, dan is het logisch dat je later klaar bent. We gokken op eind volgend jaar."

Beïnvloedt de uitkomst van het VN-rapport uw onderzoek?

's Lands eer is gered, dus denkt u misschien: laten zo.

"Daar zijn we ongevoelig voor.

We zouden hooguit kunnen roepen: we weten alles, we stoppen ermee. Maar ons onderzoek zal genoeg onthullingen bevatten."

Dus het is geen mosterd na de maaltijd?

"Hoe kan men dat zeggen over een rapport waarvan nog geen letter op papier staat? De lieden die dat roepen hadden liever een parlementaire enquête gezien."

Was dat toch niet beter geweest?

"Waarom? Onze belangrijkste parlementaire enquête was die naar het regeringsbeleid tijdens de oorlog. Veel uitspraken die destijds onder ede zijn gedaan, bleken achteraf niet de waarheid. Bovendien, bij een wetenschappelijk onderzoek blijf je uit de buurt van partijpolitieke belangen."

Nog niks op papier, zei u. Waarom draaien wetenschappelijke molens zo langzaam?

"Journalisten zouden er soms toch ook langer over willen doen?"

Ja, maar ondertussen komen ze wel met onthullingen.

"Wat je onthullingen noemt. Nu komt er een documentaire waaruit blijkt dat Karremans ook nog een cadeautje heeft aangenomen van Mladic. Dat zegt toch bar weinig over wat er in Srebrenica echt is gebeurd." Ad Fransen